

پروفیسر حافظ قاری بشیر حسین حامد
نوال شہر۔ ایبٹ آباد

حضرت شیخ کے علمی مآثر پر ایک نظر (تصنیفات، مقالات، خطبات، مکتوبات)

شیخ الحدیث حضرت مولانا ڈاکٹر شیر علی شاہ صاحب ۳۰ نومبر ۲۰۱۵ء کو ہم سے جدا ہو کر آخرت کیلئے روانہ ہو گئے۔ اللہ تعالیٰ ان کی علمی، تصنیفی، تدریسی اور دعوتی خدمات کو قبول فرما کر آخرت میں اعلیٰ سے اعلیٰ درجات سے نوازے۔ آپ کی پوری زندگی دین کیلئے وقف تھی۔ دارالعلوم حقانیہ ہی میں پڑھا اور اسی میں ساری زندگی پڑھاتے رہے۔ زندگی میں ایک ہی دفعہ زیارت ہوئی۔ جامعہ ”انوار الاسلام“ کی مسجد کبھال ایبٹ آباد میں ختم بخاری کی تقریب تھی جس میں آپ بطور مہمان خصوصی مدعو تھے۔ آپ نے پوری تفصیل کے ساتھ بخاری شریف کی آخری حدیث پر روشنی ڈالی۔ یہی پہلی اور آخری ملاقات تھی۔ زندگی کے آخری ایام میں میں نے آپ کو اپنی کتاب ”کتبایات مفتی اعظم“ ہدیہ ارسال کی اور ایک عریضہ بھی ارسال کیا مگر بیماری اور ضعف کی وجہ سے جواب نہ دے سکے۔

ذیل میں آپ کی علمی و تصنیفی خدمات کا ایک اشاریہ قارئین ”الحق“ کی خدمت میں پیش کر رہا ہوں۔

(۱) تفسیر الحسن البصری (۵ جلد) مرتبین: ڈاکٹر شیر علی شاہ صاحب، ڈاکٹر عمر یوسف کمال مدنی: مکتبہ رشیدیہ اکوڑہ خٹک: طبع اولیٰ ۱۹۹۳ء/۱۴۰۳ھ طبع ثانی ۲۰۰۸ء: (تبصرہ: ماہنامہ ”الحق“، اکوڑہ خٹک: مئی ۲۰۰۹ء: ص ۶۳)

(۲) تفسیر سورة الکہف (عربی): مکتبہ علمیہ لیک روڈ لاہور: ۱۴۰۳ھ: صفحات ۳۶۰

(۳) زاد المنتہی (جلد اول): تقریر ترمذی: مولانا مفتی محمود: (ضبط ڈاکٹر شیر علی شاہ صاحب) مکتبہ الجہاد اکوڑہ خٹک: صفحات ۲۸۸

(۴) زبدة القرآن: القاسم اکیڈمی جامعہ ابو ہریرہ خالق آباد نوشہرہ بار دوم: ۱۴۲۵ھ/ اکتوبر ۲۰۰۴ء: صفحات ۳۰۴

(۵) مکانة اللحبہ فی الاسلام (اس کا اردو ترجمہ ”اسلام میں دارُہمی کا مقام“ کے نام سے طبع ہو چکا ہے)

(۶) زبدة القرآن تفسیری فوائد، پارہ اول مع قصار السور پارہ عم

افادات: شیخ التفسیر حضرت مولانا احمد علی لاہوری: ضبط و ترتیب: ڈاکٹر شیر علی شاہ

ناشر: القاسم اکیڈمی خالق آباد نوشہرہ

مقالات:

- ۱۔ اسلامی مساوات، نصرت و اخوت، رحمہ لہ اور غریب پروری: ماہنامہ ”القاسم“، نوشہرہ: جولائی ۲۰۰۹ء: ص ۱۶ تا ۱۹
- ۲۔ اصول کے پکے: ماہنامہ ”القاسم“، نوشہرہ (مولانا سید اسعد مدنی نمبر): جولائی ۲۰۰۶ء: ص ۵۰۵
- ۳۔ اکابر کا تذکرہ (حکایات و واقعات): ماہنامہ ”القاسم“، نوشہرہ:
قسط نمبر ۱: ستمبر ۲۰۰۲ء: ص ۲۲ تا ۲۴ ..... قسط نمبر ۲: اکتوبر ۲۰۰۲ء: ص ۱۰ تا ۱۱ ..... قسط نمبر ۳: نومبر ۲۰۰۲ء: ص ۱۱ تا ۱۳
- ۴۔ تحریک اسلامی طالبان کا اجمالی تعارف: ماہنامہ ”الحق“، اکوڑہ خٹک: ستمبر ۱۹۹۶ء: ص ۱۷ تا ۲۱
- ۵۔ چھتیس سال قبل کا بغداد و ایران: ماہنامہ ”القاسم“، نوشہرہ: مارچ ۲۰۰۴ء: ص ۱۴ تا ۲۳
- ۶۔ حضرت ابراہیمؑ۔ اثار و قربانی اور رضا و تسلیم کے تابندہ نقوش: ماہنامہ ”الحق“، اکوڑہ خٹک: مارچ ۱۹۹۷ء: ص ۵۶ تا ۶۳)
- ۷۔ حضرت ابراہیمؑ۔ پیکر صبر و تسلیم (اداریہ): ماہنامہ ”القاسم“، نوشہرہ: نومبر ۲۰۰۹ء: ص ۳ تا ۱۲
- ۸۔ حقوق العباد اور اسوۂ خلفائے راشدین (اداریہ): ماہنامہ ”الحق“، اکوڑہ خٹک: اپریل ۱۹۶۹ء: ص ۴ تا ۸)
- ۹۔ مسجد اقصیٰ کی فضاؤں میں (فاروق اعظم اور ایوبی کی امانت): سفر نامہ: ماہنامہ ”الحق“، اکوڑہ خٹک
قسط نمبر ۱۔ جولائی ۱۹۹۷ء: ص ۱۹ تا ۳۰ ..... قسط نمبر ۲۔ اگست ۱۹۹۷ء: ص ۲۹ تا ۳۸
- ۱۰۔ مسجد اقصیٰ کی فضاؤں میں (جنگ سے قبل کے مشاہدات): سفر نامہ: ماہنامہ ”الحق“، اکوڑہ خٹک
قسط نمبر ۱۔ اکتوبر ۱۹۹۷ء: ص ۲۱ تا ۳۰ ..... قسط نمبر ۲۔ جنوری ۱۹۶۸ء: ص ۵۰ تا ۵۶
- ۱۱۔ مسجد حرام کی فضاؤں میں۔ حج کی باتیں (اردن سے سعودی عرب کا سفر: ماہنامہ ”الحق“، اکوڑہ خٹک
قسط نمبر ۱۔ فروری ۱۹۶۸ء: ص ۳۸ تا ۵۲ ..... قسط نمبر ۲۔ مارچ ۱۹۶۸ء: ص ۶۱ تا ۶۳
- قسط نمبر ۳۔ مئی ۱۹۶۸ء: ص ۵۲ یا ۵۶ ..... قسط نمبر ۴۔ اگست ۱۹۶۸ء: ص ۷۷ تا ۵۳
- ۱۲۔ ملک میں مارشل لاء (اداریہ) ماہنامہ ”الحق“، اکوڑہ خٹک: اپریل ۱۹۶۹ء: ص ۲ تا ۳
- ۱۳۔ مولانا عبد الرزاق سنگین: (مرتبہ: ارشاد الحسن حقانی) ماہنامہ ”الحق“، اکوڑہ خٹک: ستمبر ۱۹۹۳ء: ص ۵۱ تا ۵۳)
- ۱۴۔ میاں کرم الہی کی وفات: ماہنامہ ”الحق“، اکوڑہ خٹک: مارچ ۱۹۷۰ء: ص ۲۰)
- ۱۵۔ میرے رفیق سفر (مولانا حسن جان): ماہنامہ ”القاسم“، نوشہرہ (مولانا حسن جان شہید نمبر): مارچ ۲۰۰۹ء: ص ۳۱۰ تا ۳۱۲
- ۱۶۔ نورانی زندگی کے درخشندہ اوراق (مولانا عبد الحق): ماہنامہ ”الحق“، اکوڑہ خٹک: (شیخ الحدیث مولانا عبد الحق نمبر)

خطبات:

- ۱۔ جہاد قیامت تک جاری رہے گا (۵ جولائی ۱۹۹۸ء کو ایک جہادی اجتماع میں خطاب)
  - (i) ”خطبات مشاہیر“ (جلد ۶): مولانا سمیع الحق: مؤتمرا لمصنفین جامعہ حقانیہ: اپریل ۲۰۱۵ء: ص ۳۷ تا ۳۷
  - (ii) ماہنامہ ”القاسم“، نوشہرہ: اگست ۱۹۹۸ء: ص ۶ تا ۹
- ۲۔ حافظ الحدیث مولانا محمد عبداللہ درخواسٹی (مرتب: مولانا عبدالقیوم حقانی): مئی ۲۰۰۹ء: ص ۱۹ تا ۲۴
- ۳۔ حضرت مولانا عبدالحقؒ نمونہ اسلاف تھے (بانی جامعہ حقانیہ کی یاد میں منعقدہ اجتماع سے خطاب: مشمولہ ”خطبات جمعیت“، مولانا حافظ مومن خان عثمانی: دارالکتب اردو بازار لاہور: اشاعت اول مئی ۲۰۰۴ء: ص ۲۸۵ تا ۲۹۹
- ۴۔ حیات شیخ الحدیث مولانا عبدالحقؒ کی ایک جھلک (۱۶ اپریل ۲۰۰۶ء کو اضاحیل بالا نوشہرہ میں مولانا عبدالحق کانفرنس سے خطاب: مرتبہ: عبدالغنی حقانی)
  - (i) ”خطبات مشاہیر“ (جلد ۶): مولانا سمیع الحق: مؤتمرا لمصنفین جامعہ حقانیہ: اپریل ۲۰۱۵ء: ص ۳۸۰ تا ۳۸۹
  - (ii) ماہنامہ ”القاسم“، نوشہرہ: مئی/جون ۲۰۰۶ء: ص ۲۳ تا ۳۰
- ۵۔ ختم نبوت۔ دین اسلام کا بنیادی عقیدہ: مشمولہ ”خطبات مشاہیر“ (جلد ۶): مولانا سمیع الحق: مؤتمرا لمصنفین جامعہ حقانیہ اکوڑہ خٹک: اپریل ۲۰۱۵ء: ص ۳۳۰ تا ۳۳۷
- ۶۔ دارالعلوم حقانیہ میں تقریب تشکر بر فتح طالبان: ماہنامہ ”الحق“، اکوڑہ خٹک: جون ۱۹۹۷ء: ص ۱۷ تا ۱۹
- ۷۔ دارالعلوم کی تقریب دستار بندی میں خطاب: ماہنامہ ”الحق“، اکوڑہ خٹک: نومبر ۱۹۹۹ء: ص ۲۴ تا ۲۵
- ۸۔ دینی مدارس کا تحفظ و استحکام (۶ مئی ۱۹۹۹ء کو تحفظ دینی مدارس کانفرنس میں خطاب)
  - (i) ”خطبات مشاہیر“ (جلد ۶): مولانا سمیع الحق: مؤتمرا لمصنفین جامعہ اکوڑہ خٹک: اپریل ۲۰۱۵ء: ص ۳۷۰ تا ۳۷۷
  - (ii) ماہنامہ ”القاسم“، نوشہرہ: جون ۱۹۹۹ء: ص ۵ تا ۷
- ۹۔ شمائل نبویؐ کی اہمیت و ضرورت: (i) ”خطبات مشاہیر“ (جلد ۶): مولانا سمیع الحق: مؤتمرا لمصنفین جامعہ حقانیہ اکوڑہ خٹک: اپریل ۲۰۱۵ء: ص ۳۳۸ تا ۳۵۶ (ii) ”ماہنامہ ”القاسم“، نوشہرہ: جون ۱۹۹۹ء
- ۱۰۔ دیوبند کانفرنس پشاور میں مختصر خطاب اور آخری دعا: مشمولہ ”کاروان دیوبند“ محمد ریاض درانی: مارچ ۲۰۰۶ء: ص ۲۵۷ تا ۲۵۸
- ۱۱۔ رمضان المبارک میں دورہ تفسیر قرآن (زیر نگرانی مولانا شیر علی شاہ صاحب): بشیفق الدین فاروقی
  - (i) ماہنامہ ”الحق“، اکوڑہ خٹک: جولائی ۱۹۸۱ء: ص ۷۷
  - (ii) ماہنامہ ”الحق“، اکوڑہ خٹک: دسمبر ۱۹۹۷ء: ص ۵۶
  - (iii) ماہنامہ ”الحق“، اکوڑہ خٹک: اکتوبر ۱۹۹۸ء: ص ۶۷
  - (iv) ماہنامہ ”الحق“، اکوڑہ خٹک: فروری ۱۹۹۹ء: ص ۶۰
  - (v) ماہنامہ ”الحق“، اکوڑہ خٹک: دسمبر ۱۹۹۹ء: ص ۵۹

- (vi) ماہنامہ ”الحق“ اکوڑہ خٹک: جنوری ۲۰۰۲ء: ص ۸۰
 (vii) ماہنامہ ”الحق“ اکوڑہ خٹک: دسمبر ۲۰۰۲ء: ص ۶۷
 (viii) ماہنامہ ”الحق“ اکوڑہ خٹک: ستمبر ۲۰۰۴ء: ص ۵۷
 (ix) ماہنامہ ”الحق“ اکوڑہ خٹک: اکتوبر ۲۰۰۴ء: ص ۶۱
 (x) ماہنامہ ”الحق“ اکوڑہ خٹک: اگست ۲۰۰۶ء: ص ۶۱
 (xi) ماہنامہ ”الحق“ اکوڑہ خٹک: ستمبر ۲۰۰۶ء: ص ۵۹
 (xii) ماہنامہ ”الحق“ اکوڑہ خٹک: اگست ۲۰۰۷ء: ص ۶۲

۱۲۔ طالبان علوم نبوت۔ مقام، ذمہ داریاں اور فرائض: ماہنامہ ”القاسم“ نوشہرہ: اگست ۲۰۰۳ء: ص ۲۳ تا ۳۳

۱۳۔ طالبان کے افغانستان میں مکمل شریعت نافذ ہے (انٹرویو): ماہنامہ ”القاسم“ نوشہرہ: جون ۱۹۹۸ء: ص ۱۲ تا ۲۲

۱۴۔ فضیلت علم و ذکر: (جامعہ ابو ہریرہ میں منعقدہ مجلس ذکر کے موقع پر ولولہ انگیز خطاب)

(i) ”خطبات مشاہیر“ (جلد ۶): مولانا سمیع الحق: مؤتمرا لمصنفین جامعہ اکوڑہ خٹک: اپریل ۲۰۱۵ء: ص ۳۵۷ تا ۳۶۶

(ii) ماہنامہ ”القاسم“ نوشہرہ: اکتوبر ۲۰۰۶ء: ص ۲۴ تا ۲۸

۱۵۔ فضیلت علم و عمل: (جامعہ میں خطاب) ماہنامہ ”القاسم“ نوشہرہ: اکتوبر ۲۰۰۶ء: ص ۲۲ تا ۲۹

۱۶۔ ماہنامہ ”القاسم“ کا مولانا حسن جان شہید نمبر کی تقریب رونمائی کے موقع پر خطاب (مرتب: راشد خان

حقیانی): ماہنامہ ”القاسم“ نوشہرہ: اپریل ۲۰۰۹ء: ص ۶۷ تا ۶۸

۱۷۔ مدارس اور حفظ قرآن کی اہمیت (جامعہ ابو ہریرہ کی مسجد عمار میں ختم قرآن و تقسیم انعامات کے موقع پر خطاب)

(i) ”خطبات مشاہیر“ (جلد ۶): مولانا سمیع الحق: مؤتمرا لمصنفین جامعہ اکوڑہ خٹک: اپریل ۲۰۱۵ء: ص ۳۶۷ تا ۳۶۹

(ii) ماہنامہ ”القاسم“ نوشہرہ: ستمبر ۲۰۰۲ء: ص ۲

مکتوبات:

۱۸ تا ۱۸۔ مکتوبات بنام شیخ الحدیث مولانا عبد الحق: مشمولہ ”مشاہیر بنام شیخ الحدیث مولانا عبد الحق“ (جلد ۱) مؤتمرا لمصنفین: دارالعلوم حقانیہ اکوڑہ خٹک: بار اول مئی ۲۰۱۱ء: ص ۳۰۴ تا ۳۱۶ (۱۸ مکتوبات)

(۱) تحریر کردہ: ۲۱/ شوال المکرم ۱۳۷۸ھ، (۲) ۶/ رمضان ۱۳۸۹ھ، (۳) یکم محرم ۱۳۹۲ھ،

(۴) ۲۳/ رمضان ۱۳۹۳ھ، (۵) ۲۱/ ربیع الثانی ۱۳۹۴ھ (۶) ۳۰/ رذوالحجہ ۱۳۹۴ھ،

(۷) ۲۵/ جمادی الاولیٰ ۱۳۹۵ھ، (۸) ۱۰/ جمادی الثانی ۱۳۹۶ھ، (۹) ۲۵/ رمضان ۱۳۹۶ھ،

(۱۰) ۴/ رذی قعدہ ۱۳۹۷ھ (۱۱) ۲/ ربیع الثانی ۱۳۹۸ھ، (۱۲) ۱۷/ صفر ۱۳۹۹ھ،

(۱۳) ۳/ صفر ۱۴۰۰ھ، (۱۴) ۶/ صفر ۱۴۰۰ھ، (۱۵) تاریخ درج نہیں،

(۱۶) ۱۲/ جمادی الثانی ۱۴۰۵ھ (۱۷) تاریخ درج نہیں (۱۸) اپریل ۱۹۸۸

۱۹ تا ۱۹۔ مکتوبات بنام مولانا سمیع الحق: مشمولہ ”مشاہیر بنام مولانا سمیع الحق“: (ج ۴) مؤتمرا لمصنفین: دارالعلوم حقانیہ

- اکوڑہ خٹک: بار اول جون ۲۰۱۱ء: ص ۱۱۹ تا ۱۲۳ (۲۹ مکتوبات)
- (۱) تحریر کردہ: ۱۹۸۵ء (۲۲ شوال..... ۳) ۲ محرم ۱۳۸۱ھ، (۴) ۲۰ رمضان ۱۳۸۱ھ، (۵) ۳ شوال ۱۳۸۳ھ،
- (۶) ۱۵ ذی قعدہ ۱۳۸۳ھ، (۷) ۲۷ جنوری ۱۹۶۴ھ، (۸) ۴ مارچ ۱۹۶۴ھ، (۹) ۲۵ رمضان ۱۳۸۶ھ،
- (۱۰) تاریخ درج نہیں، (۱۱) ۲۸/۳/۱۳۹۴ھ، (۱۲) ۵ ذی الحجہ ۱۳۹۴ھ (۱۳) ۱۵ ربیع الثانی ۱۳۹۵ھ،
- (۱۴) ۲۹ رمضان ۱۳۹۶ھ، (۱۵) ۱۸ ربیع الثانی ۱۳۹۸ھ، (۱۶) ۱۸ ربیع الاول ۱۳۹۹ھ،
- (۱۷) ۱۹ ربیع الثانی ۱۳۹۹ھ، (۱۸) ۲۸ جمادی الثانی ۱۴۰۵ھ، (۱۹) تاریخ درج نہیں، (۲۰) تاریخ درج نہیں
- (۲۱) تاریخ درج نہیں، (۲۲) ۱۳ شوال..... (۲۳) تاریخ درج نہیں، (۲۴) تاریخ درج نہیں، (۲۵) تاریخ درج نہیں
- (۲۶) تاریخ درج نہیں (۲۷) جولائی ۱۹۹۶ء (۲۸) تاریخ درج نہیں (۲۹) ۲۸ جنوری ۱۹۵۸ء
- ۲۸۔ مکتوب تحسین بنام مولانا عبدالقیوم حقانی برسواں خ مولانا عبدالحق: ماہنامہ ”القاسم“ نوشہرہ: جولائی ۲۰۰۱ء: ص ۱۸ تا ۱۷
- ۲۹۔ دکتورہ کے امتحان میں جناب شیر علی شاہ کی اعلیٰ کامیابی: ماہنامہ ”الحق“ اکوڑہ خٹک: اپریل ۱۹۸۸ء: ص ۵۶
- ۵۰۔ مکتوب بغداد بنام مولانا سمیع الحق: ماہنامہ ”الحق“ اکوڑہ خٹک: فروری ۱۹۶۷ء: ص ۷ تا ۶۳
- ۵۱۔ مکتوب بنام مولانا راشد الحق: ماہنامہ ”الحق“ اکوڑہ خٹک: جولائی ۱۹۹۶ء: ص ۶۲
- ۵۲۔ مکتوب حرین شریفین: (دیار حبیب کی باتیں): ماہنامہ ”الحق“ اکوڑہ خٹک: مئی ۱۹۶۷ء: ص ۵۵ تا ۶۱
- ۵۳۔ مکتوب بنام مولانا عبدالقیوم حقانی: ماہنامہ ”القاسم“ نوشہرہ: مارچ ۲۰۰۷ء: ص ۵۶
- ۴۵۔ مکتوب بنام مولانا عبدالقیوم حقانی: ماہنامہ ”القاسم“ نوشہرہ: دسمبر ۲۰۰۸ء: ص ۱۲ تا ۸
- ۵۵۔ مکتوب (بسلسلہ وفات مولانا حسن جان) بنام مولانا عبدالقیوم حقانی: ماہنامہ ”القاسم“ نوشہرہ: مارچ ۲۰۰۹ء: ص ۲۱ تا ۲۶
- منظومات:

- ۱۔ قصیدۃ الترحیب (مولانا سرفراز خان صفدر کی خدمت میں): ماہنامہ ”القاسم“ نوشہرہ: اپریل ۲۰۰۴ء: ص ۳۰ تا ۳۳
- ۲۔ عربی قصیدہ (مع اردو ترجمہ) بر شہادت شیخ الحدیث مولانا حسن جان شہید: ماہنامہ ”القاسم“ نوشہرہ: دسمبر ۲۰۰۸ء: ص ۱۳ تا ۱۶
- ۳۔ قصیدہ (عربی) ”مولانا حسن جان“: ماہنامہ ”القاسم“ نوشہرہ: مارچ ۲۰۰۹ء: ص ۲۷ تا ۳۰
- ۴۔ قصیدہ عربی (چلاسی بابا): آپ نے مولانا غلام النصیر (المعروف چلاسی بابا) کی کتابوں کا مطالعہ کیا تو بہت متاثر ہوئے اور اپنی تصنیف تفسیر الحسن البصری (جلد ۵) تحفۃ بابا جی کی خدمت میں لے کر ایبٹ آباد ان کے دولت خانہ پر حاضر ہوئے اور ان کی کتابوں اور ان کی شخصیت کے بارے میں اپنے تاثرات کو عربی زبان میں ایک نظم میں قلمبند کر کے اسی تفسیر کے پہلے صفحہ پر اپنے قلم سے تحریر فرما کر آپ کی خدمت میں پیش فرمایا۔ چونکہ یہ غیر مطبوعہ ہے اسلئے اس کو یہاں نقل کیا جاتا ہے۔

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

الحمد لله وكفى وسلام على عباده الذين اصطفى، اما بعد فقد يسرنى أن الهدى هذه الهدية التفسيرية "تفسير الحسن البصرى" مع المقدمة الى الشيخ زبدة العارفين قدوة الصالحين، الشاعر الاسلامى العملاق لعلامة مولانا غلام النصير الجلاسى حفظه الله تعالى ورعاه اعترافا بجهوده الجبارة فى سبيل خدمة الاسلام والمسلمين

غلام النصير ، عديم النظير	سجاياه طراً كعذب النمير
ليبد القوافى، زهير القريض	قصائد ه فوق شعر الجريز
لقد اعجبتنى تآليفه	فوائحها مثل عطر العبير
كنوز المعارف بحر المعانى	علوم النبى البشير النذير
حليف الطريقة اليف الشريعة	نزيه العقيدة، سليم الضمير
فندعوله الله دوم الدوام	بعيش رغيذ وعين قرير

المفتقر الى دعواته شير على شاه

١٤٢٧/٧/٢٦ هـ

تذکرہ - کتب و رسائل میں

- ۱- خطبات مشاہیر (جلد ۶): مؤتمراً لمصنفین جامعہ اکوڑہ خٹک: اپریل ۲۰۱۵ء
تذکرہ بعنوان "مولانا شیر علی شاہ": بقلم: مولانا سمیع الحق ص ۳۲۹
- ۲- مشاہیر بنام شیخ الحدیث مولانا عبدالحق: (جلد ۱) مؤتمراً لمصنفین: دارالعلوم حقانیہ اکوڑہ خٹک: بار اول مئی ۲۰۱۱ء
تذکرہ بعنوان "مولانا شیر علی شاہ": بقلم مولانا سمیع الحق ص ۳۰۴
- ۳- مشاہیر علماء (جلد ۲) طیب اکیڈمی بیرون بوہڑ گیٹ ملتان
تذکرہ بعنوان "ڈاکٹر شیر علی شاہ - ڈاکٹر مولانا": ڈاکٹر حافظ قاری فیوض الرحمن: ص ۱۰۱ تا ۹۹
- ۴- روزنامہ "اسلام" کراچی: ۲۱ نومبر ۲۰۱۵ء
تذکرہ بعنوان "مولانا ڈاکٹر شیر علی شاہ": ڈاکٹر حافظ قاری فیوض الرحمن: ص ۲
- ۵- ماہنامہ "البلاغ" کراچی: صفر ۱۴۳۷ھ / دسمبر ۲۰۱۵ء.....
تذکرہ بعنوان "شیخ الحدیث مولانا ڈاکٹر شیر علی شاہ صاحب" نايف روزگار شخصیت "حضرت مولانا عزیز الرحمن صاحب: ص ۱۳ تا ۱۳
- ۶- ماہنامہ "الحق" اکوڑہ خٹک: جون ۱۹۷۳ء: تذکرہ مولانا شیر علی شاہ صاحب: بقلم قاری فیوض الرحمن ص ۵۲ تا ۵۱

۷۔ ماہنامہ ”الحق“ اکوڑہ خٹک: مارچ ۱۹۷۸ء

تذکرہ بعنوان ”مولانا شیر علی شاہ کی بحیرہ کی وفات“: بشیفق الدین فاروقی: ص ۵۶

۸۔ ماہنامہ ”الحق“ اکوڑہ خٹک: مارچ ۱۹۷۹ء تذکرہ بعنوان ”مولانا شیر علی شاہ کی والدہ کی وفات“: بشیفق الدین فاروقی: ص ۵۷

۹۔ ماہنامہ ”الحق“ اکوڑہ خٹک: مارچ ۱۹۹۷ء تذکرہ بعنوان ”ڈاکٹر شیر علی شاہ کی تقرری“: ص ۶۲

۱۰۔ ماہنامہ ”الحق“ اکوڑہ خٹک: جون ۲۰۰۳ء

تذکرہ بعنوان ”مولانا سمیع الحق، شیر علی شاہ اور دیگر اساتذہ کے دروس اور تقاریر کی کیٹیں“: ص ۵۸

۱۱۔ ماہنامہ ”الحق“ اکوڑہ خٹک

تذکرہ بعنوان ”مولانا سمیع الحق اور مولانا شیر علی شاہ کا سفر ایران“: بقلم: مولانا عرفان الحق حقانی

قسط نمبر ۱۔ جون ۲۰۰۶ء: ص ۵۸ تا ۵۲

قسط نمبر ۲۔ جولائی ۲۰۰۶ء: ص ۳۲ تا ۳۱

قسط نمبر ۳۔ اگست ۲۰۰۶ء: ص ۵۰ تا ۶۰

قسط نمبر ۴۔ اکتوبر ۲۰۰۶ء: ص ۲۶ تا ۲۶

قسط نمبر ۵۔ دسمبر ۲۰۰۶ء: ص ۲۸ تا ۵۷

قسط نمبر ۶۔ مارچ ۲۰۰۷ء: ص ۲۲ تا ۵۱

قسط نمبر ۷۔ جولائی ۲۰۰۷ء: ص ۵۳ تا ۵۹

۱۲۔ ماہنامہ ”الحق“ اکوڑہ خٹک: اپریل ۲۰۰۷ء

تذکرہ بعنوان ”دارالعلوم کے شیخ الحدیث مولانا شیر علی شاہ کی زوجہ کی وفات“: بشیفق الدین فاروقی: ص ۶۰

۱۳۔ ماہنامہ ”الحق“ اکوڑہ خٹک: نومبر ۲۰۰۷ء: تذکرہ بعنوان ”مولانا شیر علی شاہ کی عزیزہ کی وفات“: بشیفق الدین فاروقی: ص ۶۲

۱۴۔ ماہنامہ ”القاسم“ نوشہرہ: ستمبر ۲۰۰۲ء

تذکرہ بعنوان ”تبصرہ زبیدۃ القرآن“ از ڈاکٹر شیر علی شاہ صاحب بقلم عبدالرشید عراقی: ص ۳۱

۱۵۔ ماہنامہ ”القاسم“ نوشہرہ: جولائی ۲۰۰۱ء تذکرہ بعنوان ”تبصرہ زاد المنتہی شرح سنن ترمذی (مولانا مفتی محمود)

مرتبہ: ڈاکٹر شیر علی شاہ: بقلم مولانا عبدالقیوم حقانی: ص ۵۹ تا ۶۰

۱۶۔ ماہنامہ ”القاسم“ نوشہرہ: دسمبر ۲۰۱۵ء/صفر ۱۴۳۷ھ

تذکرہ بعنوان ”شیخ الحدیث مولانا ڈاکٹر شیر علی شاہ۔ ایک جامع الکملات شخصیت“: مولانا عبدالقیوم حقانی: ص ۸۳ تا ۸۳

۱۷۔ ماہنامہ ”بینات“ کراچی: دسمبر ۲۰۱۵ء/صفر ۱۴۳۷ھ:

تذکرہ بعنوان ”شیخ الحدیث ڈاکٹر شیر علی شاہ صاحب“: محمد اعجاز مصطفیٰ: ص ۹۳ تا ۹۳